

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

STOCKHOLMS SLOTT I MÅNSKEN. — FOTO. CONRAD CARLSSON, STHLM.

12TE ÅRG.

DEN 18 DECEMBER 1910.

NO 12.

Effen 1910-1911

Kliché: Bengt Sjöberg

Johannes Enblad

JOHANNES ELMBLAD †.

TILL PORTRÄTTET Å FÖREGÅENDE SIDA.

En sjutton- eller adertonårig jätte, med ett blondt hufvud som "Asa-Thor", stora blå ögon och den malmrikaste bas, som mäktigt och hänfördt utslungade Otto Lindblads "Trollhättan" vid en elevuppväring i Musikaliska Akademiens gamla lokal i Kirsteinska huset (nuv. Centraltryckeriet) — se där det första svaga minne, undertecknad äger af den sedan så berömda konstnär, hvars bild i dag pryder H. 8. D:s första sida. Den duktige ynglingen inriade i rikt mått sina löften.

Johannes Wilhelm Samuel Elmblad, som i dagarna, efter långvarigt lidande, fridfullt slutat sin bana, föddes på Herrestad i Jönköpings län den 29 aug. 1853. Fadern var den bekante lektorn i teologi och filosofi vid Stockholms gymnasium Per Magnus Elmblad; af modern, född friherrinna Rappe, torde den unge Johannes ha ärfat sina musikanlag. Redan under sin skoltid i Stockholm väckte han uppmärksamhet genom sin praktfulla röst, och Jenny Lind uppmanade föräldrarna att låta sonen utbilda sig för operan. Men fadern ville af religiösa hänsyn ej höra talas därom och många år framåt afstod Johannes Elmblad för faderns skull att beträda operans tillhör och nöjde sig med att vara endast konsertsångare.

Efter studierna vid Musikaliska akademien där hans undervisning leddes af Julius Günther, fortsatte han för Fritz Arlberg och sedan åren 74—76 hos Julius Stockhausen i Berlin.

De första åren efter sin utbildning ägnade Elmblad åt konsertresor, under hvilka han bl. a. besökte Australien som han helt och hållet genomför tillsammans med sin första hustru. Dessutom anträdde han stora tournéer i Tyskland, England, Holland och Sverige, öfverallt berömd af publik och kritik för sitt utomordentliga, intelligenta och dramatiska föredrag af sina vidtomfattande program i ballad- och romansrepertoiren. Härom mera senare. Fortfarande af hänsyn till fadern afböjde han under denna tid ett smickrande anbud från Richard Wagner att komma och sjunga Donners parti i "Rheingold", då "Ringens" första gången uppfördes i Bayreuth 1874, dubbelt smickrande då man betänker sångarens ungdom, 23 år — Wagner anade naturligtvis redan då den blifvande tolkaren af så många af hans gestalter.

Först år 1880 beträdde Johannes Elmblad operascenen, hvilken han alltsedan tillhörde, mången gång i dubbel egenskap af sångare och regissör, och han har under sin glansperiod verkligen utfört ett stort arbete, men också mången gång onödigt uppslitande i dessa båda krävande egenskaper af öfverordnad och medverkande. Sådant tar dock till slut på krafter och nerver, isynnerhet hos en konsten så hängiiven natur som *É.s.* Under åren 1880—97 var Elmblad således engagerad vid operascenerna i Dresden, Hannover, Prag, Newyork, Berlin och Breslau, i hvilken sistnämnda stad han just verkade som regissör. Det var under Prag-sejouren som Angelo Neumann upptäckte Elmblads regissörs-egenskaper och som sådan fästade honom vid sitt sällskap.

I Breslau har Elmblad troligen tillbragt sin bästa tid som sångare och regissör. Därifrån, efter en afstickare till Newyork, kommer han till Stockholm åren 1897—1902 i samma egenskaper och under denna tid utförde Elmblad ett utomordentligt arbete i regissörsväg, uppsatte flera nya operor och höjde på många sätt ensemble och regie. Bland operor som under denna tid voro föremål för hans omsorger må nämnas, af nyinstuderingar: "Figaros bröllop", "Mästersångarne", "Fidelio", "Flygande Holländaren", "Muntra fruarna", samt af rena ny-

heter de svenska verken "Tirfing", "Gillet på Solhaug", "Waldemarsskatten" samt "Rheingold", för hvilken uppsättning liksom för "Holländaren" den bekante maskinmästaren Lautenschläger från München hitkallats.

I många af dessa verk utförde Elmblad tillika baspartiet, och må då särskildt framhållas hans tolkning af Rocco i "Fidelio" som en särdeles nobel gestalt, Daland i "Holländaren", Angantyr i "Tirfing", liksom man har i friskt minne hans dräpliga framställning af Fañer i "Rheingold", den personifierade urkraften med sin otymplighet och komiska tafatthet.

Efter Stockholmsvistelsen styrdes kosan till Wiesbaden för ett förmånligt regissörensagengång, samt Leipzig.

Under hela denna tid har Elmblad upprepade gånger, tillsammans under 12 år, varit en värderad och eftersökt "gäst" vid sommarfestspelen i Bayreuth, där särskildt hans "Fañer" saits högst, därbredvid hans tolkningar af Hundung och Hagen. Och i fru Cosimas gästfria och storartade hus ha nog Johannes Elmblad och hans andra hustru, den spirituella Sigrid Elmblad, varit gärna sedda gäster.

Det är gifvet att Elmblad, som 3:ne gånger sammanlagdt rest rundt jorden, och därunder naturligtvis sammanträffat med samtidens alla storheter i konstens värld, åt sig skapat ett vida berömdt namn genom sina många framstående egenskaper som sångare och dramatisk framställare. Stämmans imponerande glans, intelligensen i föredraget, hans dramatiska utformning af resp. partier, den ståtliga gestalten med det imponerande hufvudet samverkade tillika med hans mångsidiga musikaliska bildning att göra hans skapelser sällsynt helgjutna. Ibland kunde den voluminösa stämman af sin egen kraft slå öfver och något brista i renhet, och hans starka, impulsiva natur kunde också någon gång vålla honom störning, men i det hela har han utträtt mycket som berättigar honom en rangplats bland de svenska sceniska konstnärer, hvilka på utländsk botten gjort den svenska sången erkänd och hedrad.

Elmblads repertoire omfattade icke blott Wagneroperan och den "stora" operan, äfven humoristiska partier lågo väl för hans naturell.

* * *

Till sist ännu några ord om Elmblads betydelse som balladsångare, i hvilken genre han måhända nådde ändå högre än som operaartist. Om man tänker på de romansångare, som på senare tid uppenbarat sin märkvärdiga konst, en Wüllner, en Heinemann, en Hess, tyckes ju den tyska romansången, därifrån dock denna konstart har sitt ursprung, numera vara en ganska dekadent konst med sin förkonstling och därpå uppkommande röstförsämring. Johannes Elmblad åter lät i sitt föredrag den omedelbara känslan flöda, och den välljudande rösten lånade sig villigt och böjligt åt romansens lyriska stämningar. Typiskt är i detta hänseende hans föredrag af Schuberts och Schumanns ballader, af hvilka "der Wanderer" och "der arme Peter" lämnat oförglömliga intryck. Likaså "der Doppelgänger", och den fina och poetiska "die Stadt" (äfvn af Schubert) med sitt förtjusande pianoaccompaniment blef (med Sjögren vid pianot) en märkvärdig upplevelse. Carl Löwes Ballader stodo också gärna på Elmblads program, och Emil Sjögrens honom tillägnade "Bergmanden" passade ju fullkomligt in på hans imposanta naturell, med ett ord, *romansångaren* Johannes Elmblad är väl värd att i minnet bevaras vid sidan af operasångaren och regissören.

B. S.

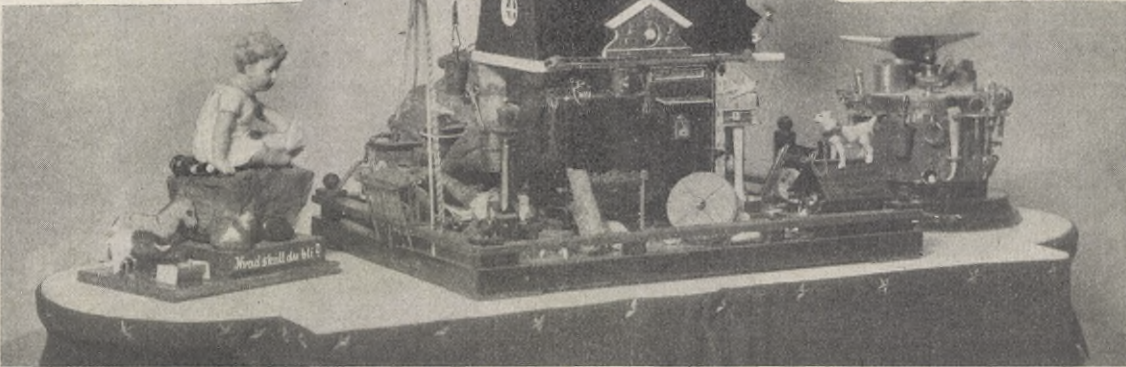
Foto. Jonason. Ölg.

MINNESGÅFVOR TILL GÖTEBORGS (öfvanst. pokal) OCH STOCKHOLMS STADSFULLMÄKTIGE (vidstående) FRÅN ENGELSKA KOMMUNALMÄN.

De medlemmar af *Londons County Council*, som på inbjudan gästade såväl Stockholms som Göteborgs stadsfullmäktige, ha såsom ett tack för det hjärtliga mottagande de rönt till hvardera af nämnda stadsfullmäktigekärer nu öfversänt en ståtlig silfverpokal.

"Bråtegården" heter en original skapelse af E. L. Bartholdi från Dubbo villasamhälle, hvilken i dagarna varit utställd i öfverstyrelsens för Stockholms folkskolor lokal vid Fredsgatan.

Inom den tränga ramen af föga mer än 1/4 kvm. innesluter "Bråtegården" väl ett hundratal olika små föremål, mestadels yrkesattributer en miniature, sinnrikt spridda rundt ett verkstadsbygge som synbart tillkommit peu à peu, så som ofta i verkligheten.

HVAR 8 DAGS FOTOGRAF I STHLM.

HVAR 8 DAGS FOTOGRAF I STHLM.

SVENSKA FOTBOLLSFÖRENINGENS POKAL, hemförd af Örgryte I. S. i den nu slutspelade Svenska fotbollserien.

HVAR 8 DAGS GÖTTINGERSFOTOGRAF.

Det är för mycket att här allt beskriva. Vi vilja allenast påpeka: en kvarsten (af ett rådergummi, omgjordadt med gamla urfjädrrar); en gatlykta, ej så stor som en tioöring, men dock försedd med glas; rattfälla (af en knapp); lie, som bär spår af nyslipping; — en slipsten af kork står invid, o. s. v.

Skräddareyrket är t. ex. framhållet af en sax, tillkommen genom allenast en återböjning af en hake; jägarens genom en anka i sax; farmarens mangelstades. Rätt mycken humor framlyser, ej allenast genom den å grindstolpen angifna mantalssättningen = "0/1000 mtl", de på brandstegen upphängda strumporna; den nytvättade stärkskjortan; de för stickspänning till tork upplagda vedträden; utan ock genom åsnan, "som kör skallen i vägg" m. m. a.

Hr Bartholdi, som förfärdigat åskådningsmateriel för Stockholms folkskolor, har dock icke afsett "Bråtegården" för detta ändamål.

"BRÅTEGÅRDEN".

Kitché Kem. A.-B. Bengt Silfverparre Sthlm—Ölg.

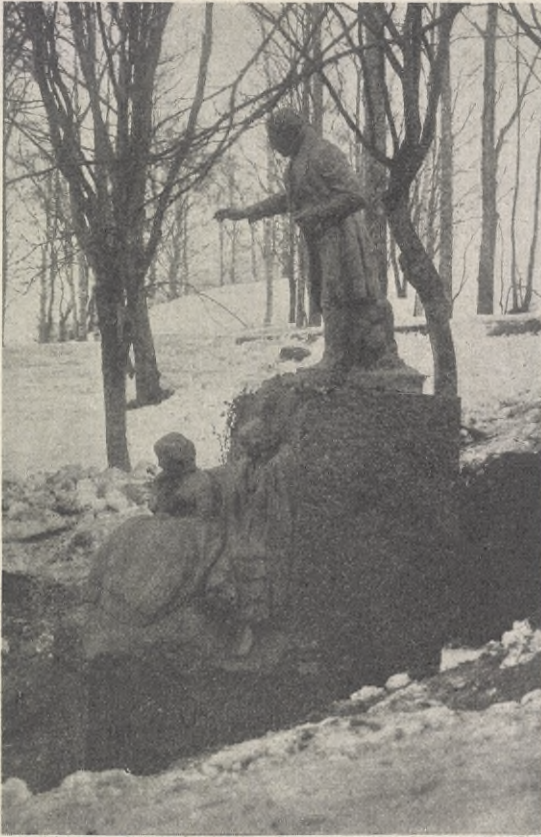

Foto: S. enholm Hernösand.

Kliché: Bengt Sjöbergparis.

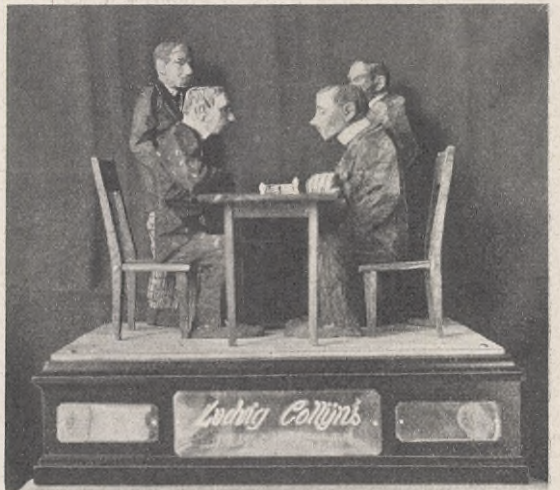
CARL MILLES' FRANZÉNMONUMENT, nu rest i Hernösand
(Se no 3 denna ärg.)

V. G. OBS! För stundande **årssäfte 1911** behagade prenumeranter å Hvar 8 Dag innan den 20 dec förnya prenumerationen för undvikande af afbrott i tidningens regelbundna expediering.

PERRAULTMONUMENTET, nu aftäckt i Tuillerieträdgården i Paris. Modelleradt af M. Pech.

En man, som förvisso förtjänade sin minnesstod, var *Charles Perrault* (1628—1703), sagoförfattaren. Ty hans ära är ingen mindre än den att med litteraturen ha införlivat de odödliga sagorna om Prinsessan i den sovande skogen, Den lilla rödlufvan, Ridder Blaskägg, Mästerkatten i stöflar (framställd a ovanstående monuments sockel), Askungen och Tummeliten, och många flere.

Kliché: Sjöberg

Kliché: Bengt Sjöbergparis

ETT ORGINELLT VANDRINGSFRIS I SCHACK, utfördt af den dräplige träsnidaren Axel Pettersson i Döderhult. Den kände schackspelsentusiasten grossh. Ludv. Colljns, Sthlm, hade skänkt ett penningbelopp till Schacksällskapet "Manhem" i Göteborg i och för inköpande af ett lämpligt vandningspris för schacksällskapet i sistn. stad och styrelsen för "Manhem" vände sig då till hr Pettersson, som synes med ett synnerligt godt resultat.

Schackpjäsernas ställning är hämtad från ett af hr Colljns schackproblem: Hvit gör matt i tre drag.

MÄRKLIGA FORNFYND.

Foto. Sandberg. Kalmar.

GRAFFYND Å ÖLAND: PLATSEN: "BARNRÖSBACKEN" å ett åkerfält vid Bjärby, Runstens socken, Öland.

Kliché: Kem. A. B. Bengt Sjöforsparre Stålm.—Öbg.

Foto. Sandberg. Kalmar.

NÅGRA AF GRAFFYNDEN VID BJÄRBY.

Kliché: Bengt Sjöforsparre

A ägorna till landtbrukaren Albin Törnqvists gård i Bjärby, Runstens socken å Öland, ha i dagarna gjorts några synnerligen intressanta *graffynd*, hvilka torde föreskrifva sig från tiden strax efter Kristi födelse. De funna föremålen, som voro förvarade i hållkistor, äro tre urnor, däraf en söndrig, alla af lera; den största af dessa är försedd med utsirningar i punkter och rutor samt placerad vid den begrafnes hufvud; vidare i samma graf ett spänne af brons, vackert arbetadt, samt en blå glaspärla. Dessutom påträffades en knif och en yxa i hvardera af två grafvar. I en tredje graf slutligen fann man en urna och en knif.

I grafvarna som befunno sig på omkring en meters afstånd från hvarandra ha äfven anträffats kranier med kvarsittande tänder och öfriga rester af människoben. Fynden komma att hembjudas staten.

* * *

En till Tyska Ost-Afrika utsänd forskningsexpedition har lyckats finna några skelettdelar af en *jätteödda*, hvilka uppges vara de största någonsin an-

träffade ben efter å land lefvande ryggradsdjur. Öfverarmbenet mäter 2,10 meter. Expeditionen, som gjort fyndet i Tendaguru, fyra dagsmarscher från Lindi, har icke uppgiivit alla förhoppningar om att anträffa de öfriga skelettdelarna efter detta jättedjur, som härstammar från krittiden.

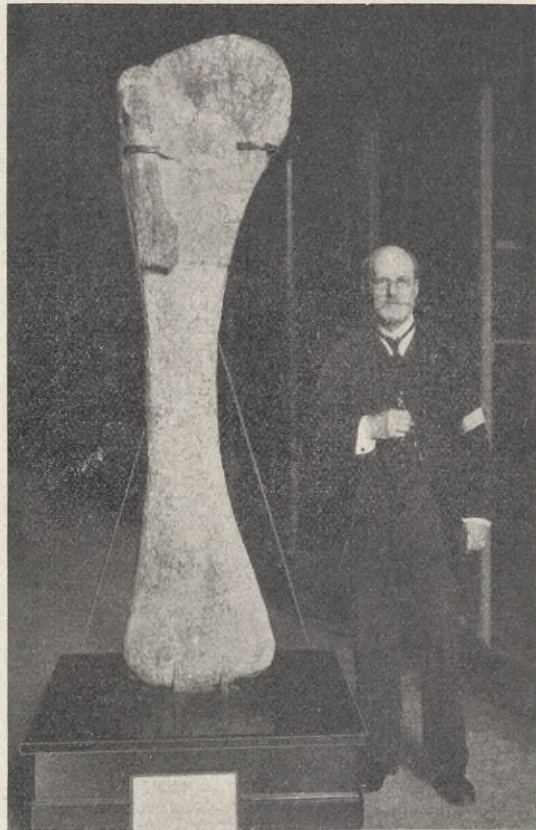

Foto. Sjöforsparre.

ÖFVERARMEN AF EN JÄTTEÖDDLA, funnen i Tyska Ost-Afrika.

Kliché: Bengt Sjöforsparre.

TILL KAROLINSKA INSTITUTETS JUBELFEST.

H. 8 104 STRÖMME/STENBERG/STENBERG

PROFESSORER VID KAROLINSKA MEDIKO-KIRURGISKA INSTITUTET SAMLADE I KOLLEGIISALEN.

Sittande vid bordet, fr. v.: Professorerna E. G. Müller, A. H. A. Key-Aberg, J. G. Edgren, J. H. Akerman, M. J. Sallin, E. W. Welander, K. A. H. Mörner, S. E. Henschen, J. Wärn, K. G. F. Lenmalm, F. J. E. Westermark, C. J. G. Sundberg, E. B. Almquist. — Bakre raden: J. E. Johansson, G. Hedrén, J. A. Dahlin, E. Holmgren, C. G. Santesson; samt sekr. kammarråtsrådet S. Wählin. (A bilden icke närvarande: professorerna Jolin, Gadellius, Medin och Berg.)

Karolinska mediko-kirurgiska institutet, var främsta läkareutbildningsanstalt, har tisdagen den 13 december högrådigen begått 100-årsminnet af sin tillvaro. — Som ett apropos återge v ofvanstående i dagarna grupptagna fotografi och hänvisa därjämte till fotografier i föreg. nr., med professor Erik Müllers utförliga text.

HELSINGFORS NYA STUDENTHUS.

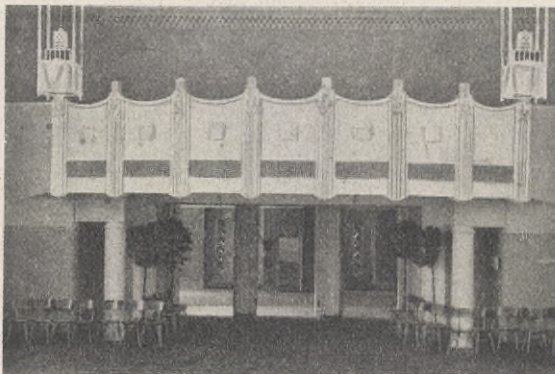
I dagarna har studentkåren i Helsingfors invigt sitt nya samlingshus, beläget alldeles invid kårens för precis 40 år sedan invigda gamla "Studis". I invigningsfestligheterna deltog bl. a. inbjudna representanter för studentkåren i Uppsala, Lund och Stockholm. Den imponerande, stilfulla byggnaden rymmer talrika lokaler för studentafdelningarna, en gemensam festsal, ett studenthem och ett missionshotell.

Efter fotografi

Kliché: Bengt Sjöqvistparre.

HELSINGFORS NYA STUDENTHUS: Exteriör. Uppfördt enligt ritningar af arkitekterna Armas Lindgren och fröken Vivi Lönn i Helsingfors.

Efter fotografi

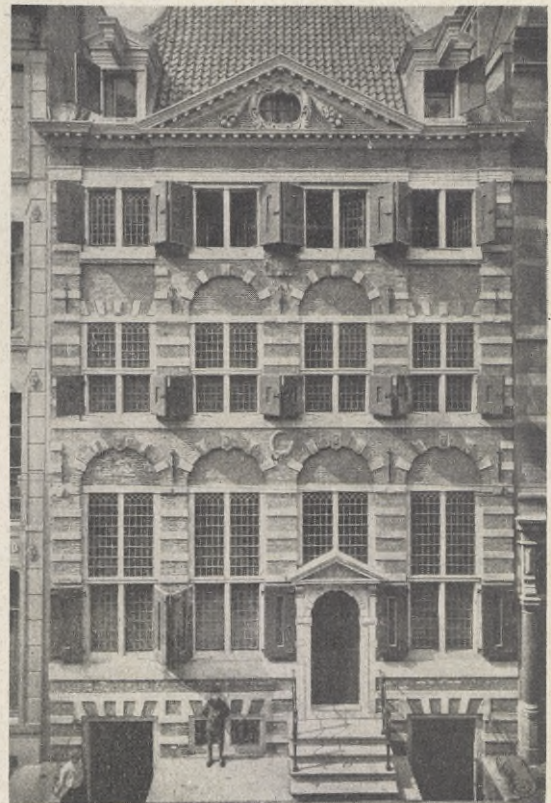
Kliché: Bengt Sjöqvistparre.

HELSINGFORS NYA STUDENTHUS: Interiörer från stora samlingsalen (ofvanst. bild) och vestibulen (nedanst. bild).

Efter fotografi

Kliché: Bengt Sjöqvistparre.

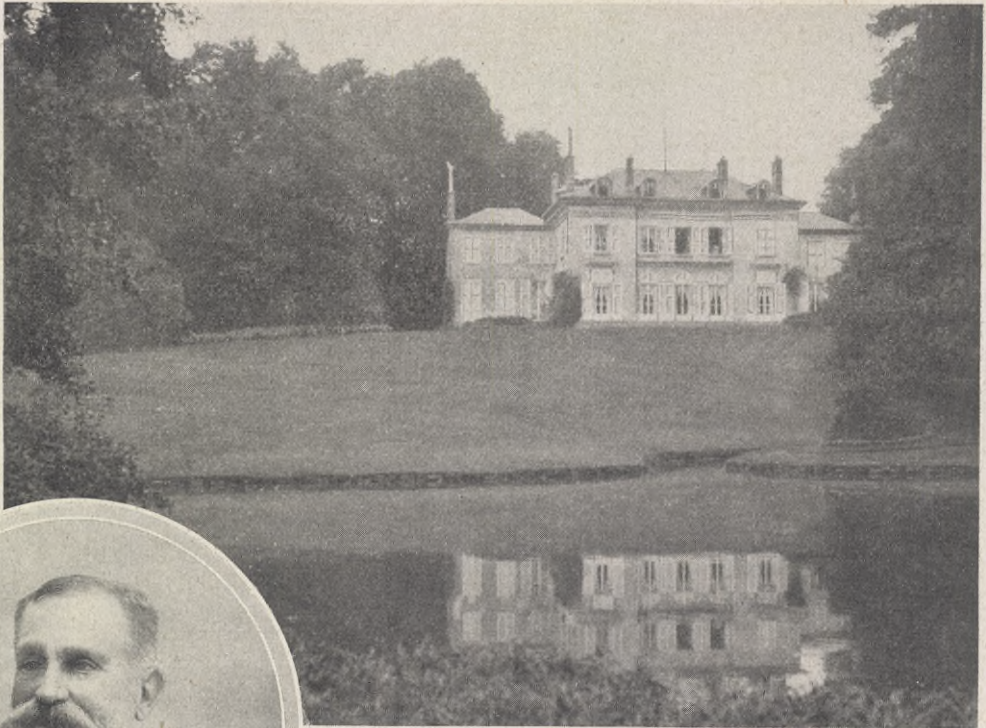
Efter fotografi

Kliché: Bengt Sjöqvistparre.

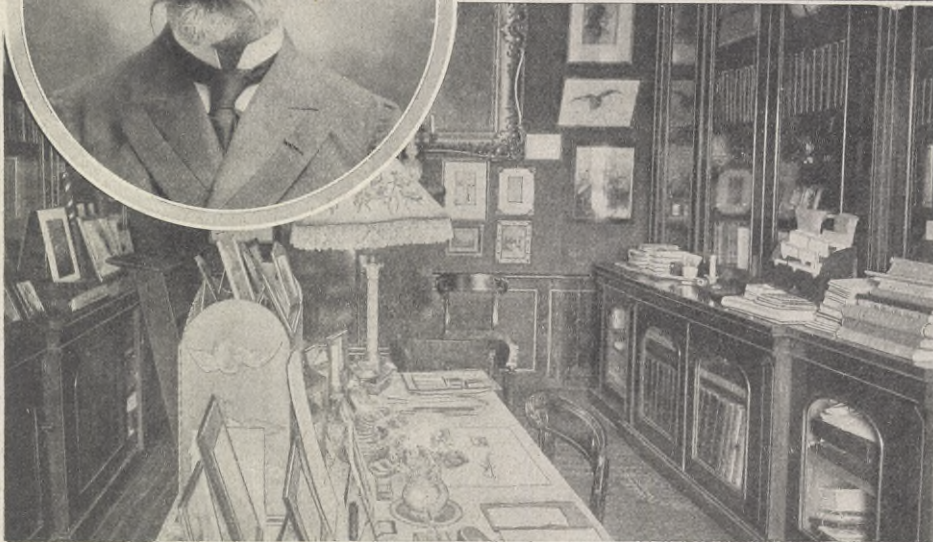
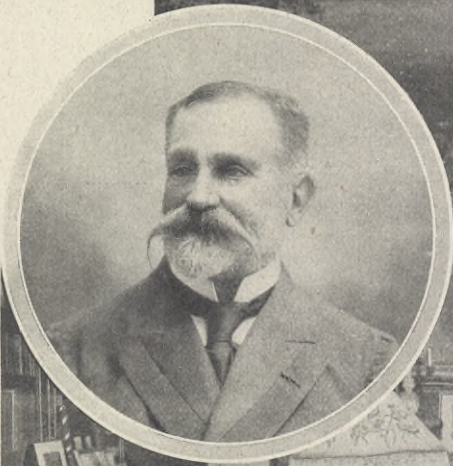
REMBRANDTS HUS I AMSTERDAM har nyligen undergått en välbehöflig och genomgripande renovering. I detta hus föddes R., och här bodde han större delen af sin Amsterdam-tid.

SLOTTET
VINEUIL
SAINT-
FIRMIN VID
CHANTILLY,
där hertigen af
Chartres resi-
derade och där
han nu aflidit.

HERTIGEN
AF
CHARTRES.

Efter fotografier.

HERTIGENS AF CHARTRES ARBETSNUM Å SLOTTET S:T-FIRMIN.

Prins Robert af Orleans, hertig af Chartres, har den 5 december aflidit, 70 år gammal.

Hertigen af Chartres — sonson till konung Louis Philippe och son till hertig Ferdinand af Orléans — var en af det orléanistiska husets mest sympatiska representanter. Familjens pretendentställning har helt naturligt i främsta rummet uppburits af dess hufvudman, först den nu aflidnes äldre broder, greven af Paris, och sedan efter dennes död 1894 af sonen hertig Philippe af Orléans; hertigen af Chartres däremot har i politiken mera hållit sig i bakgrunden.

Redan vid två års ålder förlorade han sin fader; åttaårig fördrefs han från sitt fädernesland genom 1848 års revolution. — Hans uppfostran leddes af modern, änkehertiginnan Hélène, som hos sina söner

sökte utveckla strängt manliga egenskaper.

Vid nitton års ålder utnämndes han till löjtnant i sardiniska armén och deltog i kriget mot Österrike; senare kämpade han i nordamerikanska inbördeskriget på Nordstaternas sida. Sin egentliga ryktbarhet förvärfvade han dock under fransk-tyska kriget. Af Napoleon III liksom senare den provisoriska regeringen nekades han tillåtelse in-

träda i den franska armén. Emellertid lyckades han under det antagna namnet Robert le Fort bli inskrifven som frivillig. Inom kort hade han som menig man förvärfvat sig hederslegionens kors; och då inkognitot blef uppdagadt, utnämndes han till officer.

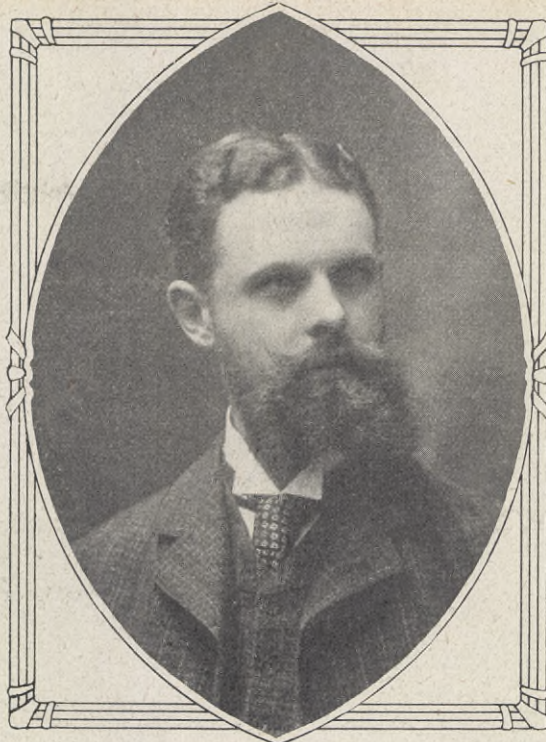
År 1883 såg han sig af politiska skäl nödsakad taga afsked ur armén, där han avancerat till öfverste, och förde sedermera ett stilla lif på sin landegendom Saint-Firmin vid Chantilly eller i sitt hus i Paris. Hertigens salonger voro mycket eftersökta, och han samlade gärna kring sig en krets af konstnärer och författare. — I sitt äktenskap med sin kusin prinsessan Françoise af Orléans hade hertigen fem barn, däribland den nu aflidna prinsessan Marie, gift med prins Valdemar af Danmark.

HVAR 8 DAGS Foto af 4 Södra.

Kliché: Bengt Höjer parre.

J. J. A. EHRENSVÄRD.

Efter porträtt.

Kliché: Bengt Höjer parre.

C. F. AF KLERCKER.

Sedan Sveriges hittillsvarande envoyé extraordinaire och ministre plénipotentiaire i Amerikas Förenta stater, Herman Lagercrantz (se årg. X nr:is 16 och 50), af privata orsaker nyligen begärt och erhållit entledigande från nämnda befattning, blef till hans efterträdare utnämnd ministern i Bryssel och Haag, jur. dr greve *J. J. A. Ehrensvärd* — en utnämning som hälsats med allmän tillfredsställelse.

Utgående från allt, man hittills har sig bekant om greve Ehrensvärds egenskaper, kan man nämligen med tämlig visshet förutspå, att han skall såväl med välvilja och sympatier blifva omfattad af våra därute bosatte landsmän — en viktig förutsättning

— som ock förstå att i alla afseenden väl fylla sin viktiga post.

*

Till minister vid belgiska och nederländska hofven har efter greve Ehrensvärd utnämnts legationsrådet vid beskickningen i Paris, jur. och fil. kand. *C. F. af Klercker*.

af K. utnämndes 1893 till attaché i Paris och tjänstgjorde senare i samma egenskap i Berlin, blef 1895 tillförordnad andre sekr. i utrikesdepartementet samt två år senare ordinarie. De senaste fyra åren har han beklädt posten som legationsråd vid beskickningen i Paris.

IDYLLEN I ETTENHEIM. AF HJALMAR BERGMAN.

FÖR HVAR 8 DAG.

Adjutanten Lagerbielke hade redan stängt vagnsdörren, hästarna hade gifvit ett första ryck, då hans majestät konungen af Sverige plötsligt reste sig upp i vagnen och, vändade sig till hertigen, med stor kraft uttalade följande ord:

— Var övertygad om, monseigneur, att allt mitt inflytande hos min höge svärfader, kurfurstens, skall användas till er favör. Likväl ber jag er enträget att ofördröjligen lämna Ettenheim.

— Sire, jag är ers majestät tusenfaldt obligerad. Men ni vet, hvad som binder mig —

Konungen blickade hastigt upp mot fönstren i slottets första våning, han rodnade och gjorde en stel liten bugning. På andra sidan det blänkande, kupiga fönsterglasets utförde prinsessan Rohan-Rochefort en nigning så djup, att den gjorde henne osynlig.

Konungen sade:

— Det gör mig ondt, att mina olycksprofetier skola kasta skugga öfver en så förtjusande idyll. Men mitt bekymmer för monseigneurs personliga säkerhet går före andra hänsyn.

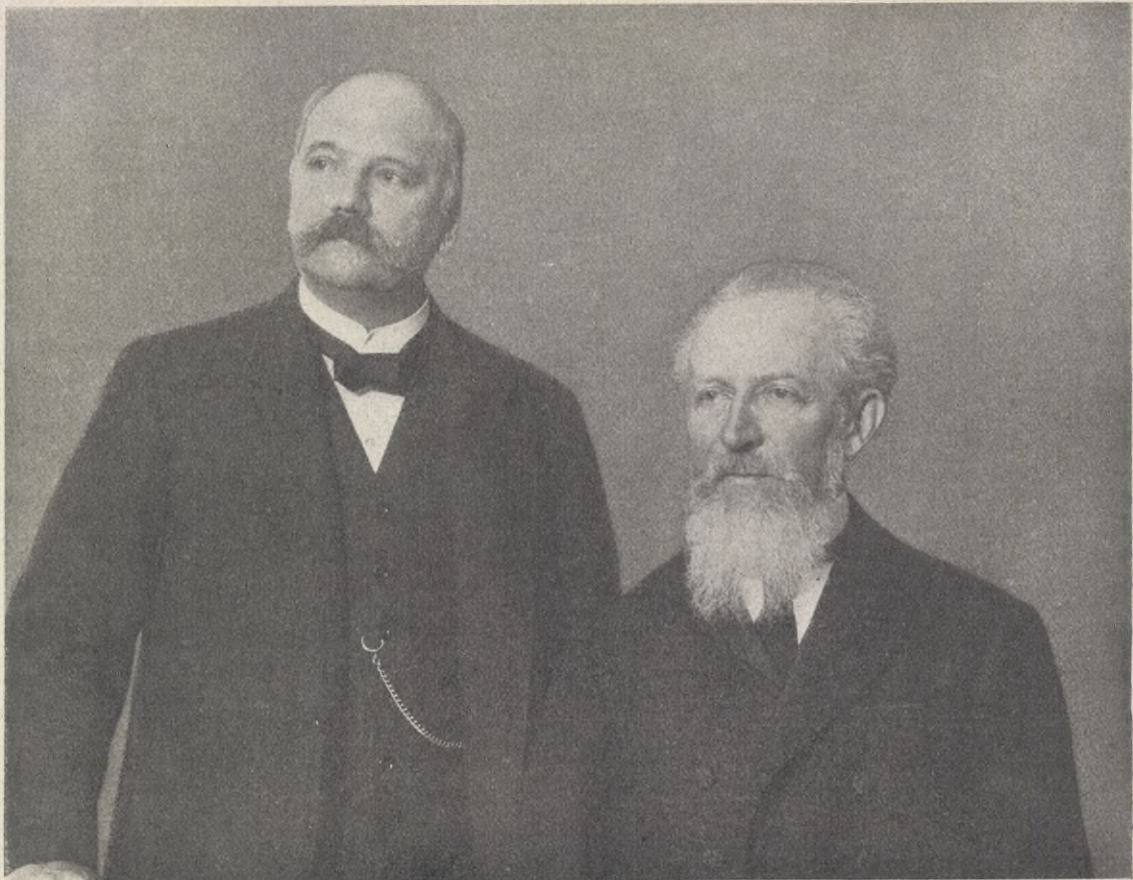
Hertigen af Enghien smålog en smula otåligt: Sire —. Men konungen afbröt honom med en oväntadt hjärtlig och familjär hälsning. Det kungliga ekipaget satte sig i rörelse.

Hertigen sprang raskt upp för trapporna. Som en tjuvpojke smög han sig på tå genom antichambren. Men prinsessan lät sig icke öfverraskas. Hon ställde sig på lur bakom dörren, och när hertigen med hufvudet på sned ville kika in genom dörrspringan, sprang hon fram och blåste honom i ansiktet.

— Min gud, jag måste blåsa af er den kungliga högtidligheten. Annars är jag rädd, att vi få en tråkig afton.

Gamle markis de Thumery fann infallet oemotståndligt roligt. För att icke besvara med sitt tandlösa gap, gömde han hufvudet bakom gardinen. Baron Grünstein, som stod midt emot honom i fönsternischen, skakade ogillande på hufvudet och sade halfhögt:

— Hvarför göra narr af konungen? Han har fullkomligt rätt!

Albrecht Kroopf

Grünstein

H. & D. S. STOCKHOLM 1901

Köbeh.; Kem. A.-B. Denat. Silfverparre Sthlm.—Gö.

Och hertigen sade:

— Konung Gustaf Adolf är en af de få, som ännu vågar visa oss deltagande. —

— O monseigneur, det är icke åt konungen, jag skrattar. Det är hans olyckliga min —.

— Aha, madame, ni skrattar åt olyckan! Han kysste hennes hand. Min kära bundsförvandt, jag tror, att ni uppfattar situationen fullkomligt riktigt. Olyckan är ett spöke, som grasserat länge nog i vår släkt. Om vi skulle skratta ut henne? Man påstår, att ett godt skratt kan jaga det envisaste spöke på flykten.

Men till bords, kära vänner. Hans majestät af Sverige har ingen aning om våra enkla vanor. Han har låtit oss svälta i tu timmar.

Gamle markis de Thumery hade äfven vid bordet all möda att dölja sin tandlösa mun. Han satt midt emot hertiginnan, men som hon var helt och hållet upptagen af sin gemäl och bordsgranne, kunde han utan ohöflighet vända sig mot Grünstein.

— Ni har då ingen aptit, baron? Efter att ha jagat hela förmiddagen.

Grünstein svarade hviskande:

— Och ni har då inget samvete, markis? I stället för att genast underrätta hertigen —.

— Baron! prinsessan Charlotte hotade med pek-fingret, inte konspirera vid bordet! Ja, jag vet nog,

att ni vill drifva oss ur paradiset. Men förresten — Har jag någonsin vägrat att lämna Ettenheim? Hertigen skjuter skulden på mig. Men det är i själfva verket icke jag, som håller honom kvar i Ettenheim. Det är franska gränsen —

— som jag icke kommer att öfverskrida.

— Hvem vet? Er jaktiver kan locka er en dag —

— Nej, madame, ni kan vara lugn. Skall jag återvända till mitt fädernesland, så blir det icke som en okänd jägare utan som prins af Frankrike.

— Ske alltså, mumlade markisen andäktigt. Men Grünstein rodnade under solbrännan, reste sig till hälften och nästan skrek:

— Monseigneur!

— Baron?

— Jag måste säga er —. Jag har talat med postmästaren i Offenburg. Och det lider icke något tvifvel — han har blifvit utfrågad af en fransk general. Man spionerar på er.

— Ni tar fel, baron. En fransk general spionerar icke.

Grünstein fortsatte:

— I Strassburg vimlar det af franska soldater. Och jag vet med säkerhet, att generalerna Ordener och Caulaincourt anlände dit i går afton. Vidare tycks de franska spionerna ha förväxlat markisens namn med general Dumoriez'. Man har således in-

H. 8 De STOCKHOLMSFOTOGRAF

Kilohé: Bengt Sjöbergparre.

SVENSKA DELTAGARE I STRIDERNA OM PARIS 1870, samlade till 40 års minnesfest i Stockholm 8 dec. *Sittande fr. v.:* Dekorationsmalare S. W. Rubenson, direktör John Petterson, fabriksör Wilh. Lindberg. *Stående fr. v.:* Snickare Knut Edberg, fabriksör Ax. Möller, major O. S. Svensson, juvelerare I. Sundström. (Se äfven n:o 1 denna ärg.)

rapporterat till förste konsuln att Dumouriez befinner sig i Ettenheim.

— Min gud! Vill man kanske påstå, att den personen konspirerar tillsammans med mig, med en Condé? — Min stackars markis, jag beklagar er. Det måste vara obehagligt att bli förväxlad med en skälm.

Markisen smålog med insugna läppar och efterhärnade hertigens beklagande gest. Men Grünstein fortfor allt mera upprörd:

— Monseigneur, det är lättsinnigt att affärda dessa varningar med ett skämt. Jag har redan för två veckor sedan underrättat er om usurpatorns tänkesätt. Buonaparté är ytterligt uppretad på grund af greven af Artois' stämplingar mot hans person. Buonaparté vill statuera ett exempel. Och till det ändamålet behöver han en prins af Frankrike — likgiltigt hvilken —.

— Verkligen? Likgiltigt hvilken! — Min käre baron, ert nit lockar er att uttala fraser, som äro nästan vanvördiga.

Hertigen skrattade förargad. Han lyfte sitt grönhvita, slipade glas och betraktade med kysande ögon ljusets lek i vinet. Han talade lugnt, men öfverläppen drogs upp, darrande nervöst.

— Dessutom — det kan ju hända, att ni har en riktig uppfattning af förste konsulns karaktär. Men jag tror, att ni underskattar hans klokhet. Att arrestera mig på en neutral, vänligt sinnad makts område, skulle vara ett så groft brott mot folkrätten, att äfven en republikansk despot måste finna det betänkligt. Och hvem skulle arrestera mig? Några polisspioner? Dem låter jag Canon, min kammar-tjänare, och min trogne Mohiloff förpassa till andra jaktmarker. Och att franska soldater, franska officerare skulle låta använda sig till polistjänst, det tillåter jag mig fortfarande att betvifla.

Prinsessan Charlotte och hennes damer reste sig upp från bordet. Hertigen reste sig så hastigt, att kammartjänaren icke hann draga undan stolen. Den föll skrällande till golvet. Prinsessan skrattade, ett förskräckt litet skratt. Och plötsligt brast hon i gråt. Hertigen rynkade pannan.

— Ni ser, baron, hvad edra olycksprofetior åstadkomma. Ni gör oss en stor tjänst, om ni behåller dem för er själf.

Han bjöd prinsessan armen. Men Grünstein gick etikettlöst nog rakt fram till sin furstlige värd och sade kort:

— Tillåt, monseigneur, att jag i natt och följande nätter sofver i rummet utanför ert sofrum?

Hertigen svarade med en axelryckning. Han förde prinsessan genom galleriet ut i trädgården. På trap-

pan möttes de af hunden Mohiloff, som gläfsande kastade sig mot sin herre. Hertigen släppte sin dam —

— A monseigneur! snyftade Charlotte. Jag gråter för er skull. Men ni föredrar en hund —

Hertigen skrattade:

— Men madame, hvilken jämförelse! Det här stackars kräket har endast en dygd, som fordrar respekt: trohet. Men för en Bourbon är det så sällspordt att möta denna ödmjuka dygd —

De gingo in i orangeriet. Prinsessan stannade framför en grupp af tulpaner. Röda tulpaner bildade ett krönt HC, hvita tulpaner bildade franska liljor. Charlotte sade:

— Se där en olycklig sammanställning. Er släkt spår er olycka, därför att ni älskar en Rohan. Rohan — de kungliga martyrernas fiende. Hvarför flyr ni icke olyckan, Henri? Hvarför lämnar ni mig icke?

Hertigen drog henne intill sig, hviskade:

— Därför att jag redan lidit nog af det förlutna. — Men var nu icke orolig, kära! Om också det otroliga sker, om jag blir arresterad — än sedan? Mitt samvete är rent. Det hela skulle slutligen endast resultera i ett möte mellan mig och förste konsuln. Ett — om icke angenämt — så åtminstone intressant möte, det måste medges.

Hertiginnan sköt honom ifrån sig, gaf honom en lekfull liten knuff och sprang in i orangeträdens mörka allé. De lekte tafatt. Men Mohiloff var för hjälpsam mot sin herre. Charlotte slog honom öfver nosen: — Du dumma djur. — Och för att växla lek började hon leka rädsla. Hon kröp tätt intill sin gemål, hon såg spioner bakom hvarje träd, hviskade och jämrade. Mohiloff hetsades och rusade skällande ut i mörkret. Springande steg. — Prinsessan bleknade, tog sig åt hjärtat. — En spion? hviskade hon. Och hertigen svarade i en skratfyllt hviskning: Nej, förste konsuln själf, förklädd till trädgårdsdräng!

Charlotte nöp honom i öronen. — Henri, hviskade hon, jag är svartsjuk på förste konsuln. När du tänker, tänker du på honom, när du drömmer, drömmer du om honom. Bekänn!

Hertigen svarade kort: — Förste konsuln är onekligen en märklig man.

Mohiloffs skall ljud afslaget. Henri drog henne intill sig och hviskade tätt intill hennes kind:

— En vacker scen, min Charlotte, en vacker idyll: Troheten vakar öfver kärleken.

— — —
Strax efter klockan ett återvände hertigen till sitt sofrum. Han gick till sängs, somnade men väcktes af Mohiloffs tjut. — Canon! ropade han, släpp in hunden, annars väcker han prinsessan.

Tyst tassade hunden in i sofrummet, nosade på bädden och kröp ihop under sängen. Hertigen somnade på nytt men hörde i sömnen hundens suckar och morrningar. Vid fyratiden gaf Mohiloff till ett ilsket skall. Hertigen vaknade ur sin halflumner. Han hörde en främmande röst i antichambren: Jag är general Ordener.

Hertigen rusade ur sängen, slog upp dörren och stötte emot Grünstein. Han såg markisen och baronen i nattdräkter, framför dem stod en man i generaluniform. Generalen frågade: — Hvem af herarne är ex-hertigen af Enghien?

Grünstein tog ett steg emot honom, men hertigen sköt sin vän åt sidan. Han gick fram till generalen och sade:

— Jag är Henri af Bourbon, prins af Frankrike och hertig af Enghien.

Generalen vände sig till hälften om.

— Jag har i uppdrag att arrestera er. Var god och skynda er. Vi måste omedelbart fara härifrån.

På hertigens befallning undvek man att väcka prinsessan. Från Strassburg sände han henne ett förhoppningsfullt bref. Man bemötte honom väl, och någon verklig fara kunde han ju icke vara utsatt för. Det hela skulle som sagt utmynna i ett intressant möte med den märklige man, som kallades förste konsuln.

I Strassburg skildes han från de flesta af sina medfångar. Endast en af dem var honom följaktlig till Paris — Mohiloff! När fängstransporten den ödesdigra morgonen passerade Rhen, hade hunden simmat efter båten. Generalen, som icke yttat ett ord under färden, sade plötsligt: — Den där är ju galen! och stötte efter honom med sabelbaljan.

Hertigen svarade: — Ni vet själf, min general, att blind trohet mot herren och mästaren kan förläta till bra underliga handlingar.

Härpå svarade generalen intet. Men Mohiloff upptogs i båten.

Idyllen i Ethenheim fick sitt brutala slut morgonen den femtonde mars 1804. Den tjugonde samma månad mottog medborgaren Harel, guvernör på slottet Vincennes, en skrivelse från polischefen. Härei tillkännagafs den snara ankomsten af en fånge, hvars namn måste förbliwa okänt, och med hvilken endast kommandanten personligen fick träda i förbindelse.

Denne hemlighetsfulle fånge anlände på aftonen vid sextiden till kastelet. Han var uttrötad och uthungrad, fick af kommandantens egen hand en smula mat och begärde sedan att få gå till hvila, hvilket beviljades.

Men hans sömn blef kortvarig. Redan klockan elfva väcktes han af militärkommissionens ombud, major Dautancourt. Majoren började förhöret, innan fången hunnit kläda på sig. Frågorna framställdes med snubblande brådska. På frågorna om han kämpat mot Frankrike och om han deltagit i sammansvärjningen mot förste konsuln, svarade han:

— Jag har kämpat under min farfars, hertigen af Condés befäl mot republikens armé. Det var min skyldighet som prins af Frankrike. Men det torde vara er bekant, att lönmord icke ingår i hertigens af Condé krigföring.

Frågorna om han i konspirationssyfte uppehållit sig i Ethenheim, samt om han deltagit i greivens af Artois konspirationer besvarade han nekande.

Förhörprotokollet uppsattes skyndsamt. Innan han undertecknade protokollet skref han i kanten:

— Jag anhåller enträget om ett enskildt samtal med förste konsuln. Mitt namn, min rang, mina tänkesätt och det fasansfulla i min ställning låter mig hoppas, att han ej skall vägra uppfylla denna min önskan.

Under förhöret hade öfverste Savary, förste konsulns högra hand och sedermera belönad med hertigdömet af Rovige, låtit sammankalla krigsrättens medlemmar i en af kastelets salar. General Hullin presiderade. Fången infördes. Presidenten befälde major Dautancourt att delgifva den anklagade innehållet af samtliga dokumenten, både de som talade för, och de, som talade emot den anklagade. Samtliga dokument, upprepade presidenten, letade nervöst bland papperen, rodnade och tillade hastigt: — till ett antal af ett!

Detta enda dokument var själfva anklagelseakten, innehållande tre punkter: Anklagelsen för att hafva dragit vapen mot Frankrike, för att hafva deltagit i konspirationen mot förste konsulns lif, för att hafva tagit sold från England.

— Pensionen från England är allt, hvad jag hait

att lefva på. De båda andra anklagelserna har jag redan besvarat. Jag ber endast att få upprepa min anhållan om ett enskildt samtal med förste konsuln.

Fången utfördes. Som bevis beträffande de omtvistade punkterna saknas, skred man genast till omröstning. Först aflämnade rättens yngsta medlemmar sina röster. Under tiden gick general Hullin fram till ett af salens fönster, som vette mot vallgravven. Plötsligt vände han sig till Savary: — Öfverste, hvad har man för sig därnere? — Man gräver en graf. — Hullin stirrade på honom, hviskade: — Innan domen ännu är fälld? Savary svarade: — Marken är tillfrusen, och det är bäst att börja i tid. Förste konsuln har befallt skyndsamhet.

Hullin svängde om på klacken, gick fram till bordet och aflämnade sin röst.

Hertigen af Enghien hade enhälligt dömts till döden.

Presidenten tog papper och penna, började skriva. — Hvad gör ni, general? frågade Savary. — Jag meddelar förste konsuln domen och fångens anhållan om ett enskildt samtal. — Savary ryckte ifrån honom pennan. — Det är icke er sak, general. Ni har redan fullgjort ert uppdrag. Förste konsuln har uttryckt en önskan att icke bliwa besvrad.

När öfverste Savary, åtföljd af kommandanten och några officerare, inträdde till fången, frågade denne:

— Är förste konsuln underrättad om min ankomst?

Savary svarade beklagande: — Förste konsuln hade hela kvällen spelat schack med madame de Rémusat. Då vill han icke bliwa störd. Och nu, monseigneur, har förste konsuln för länge sedan gått till hvila.

Kommandanten, som bar en lykta i handen, bad hertigen följa sig. Omgifna af drabanter trädde de ut i mörkret. Efter några minuters rask gång kommo de till en smal, slipprig trappa, som förde ned i vallgravven. Hertigen stannade. — Hvar för ni mig? Jag vill veta, hvart ni för mig. — Intet svar. — Kanske för ni mig till ett hemligt fångelse? Men då föredrar jag att dö.

— Ni kan vara alldeles lugn, monseigneur, utropade Savary.

De nedstego i vallgravven, som upplystes af facklor. Genom de rykande fackloras skuggspel urskiljde hertigen några blänkande gevärspipor. Han begärde att man skulle tillkalla en präst. I stället för svar uppläste kommandanten dödsdomen.

Hertigen upprepade sin begäran. Men Savary stampade otåligt i marken och skrek: — Min gud, vill ni då dö som en kapucin!

Hertigen vände sig då till en af officerarne och bad honom afskära en lock af hertigens hår, hvilket ock skedde. Han framtog en biljett, som han i hemlighet skrivit på resan från Strassburg till Paris, drog en ring af sitt finger och lade hår och ring i papperet.

Officeren lofvade att detta lilla paket skulle överlämnas till prinsessan Charlotte de Rohan-Rochefort i Ethenheim.

Hertigen föll på knä och förrättade en kort andakt. Han sprang upp och gick rakt fram mot gevärspiporna, ropande:

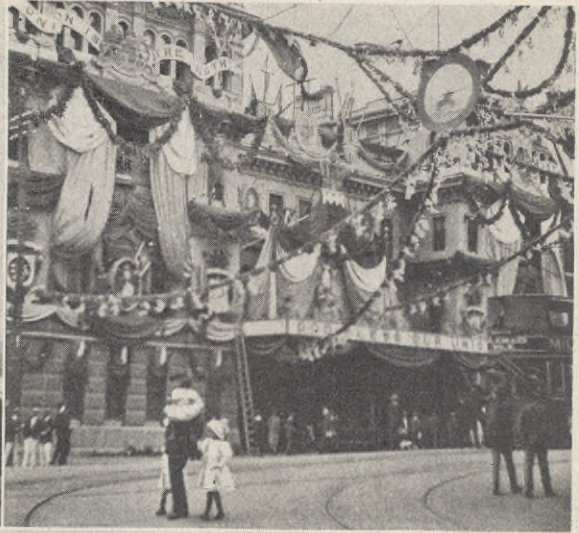
— Det är ohyggligt att dö för fransmäns händer!

Kommandanten lyfte på hatten. Skotten smållde.

Den mördade hertigens sista önskan blef icke uppfyllt. Biljetten överlämnades till förste konsuln och hvar den sedan hamnade är obekant. Troligen i närmaste kakelugn.

Förste konsuln och blifvande kejsaren hade annat och större att tänka på. Han var icke rätte budbäraren, framlämnaren af en öm souvenir.

SYDAFRIKAS FÖRSTA PARLAMENT.

Den sista oktober anlände ombord å ångaren "Balmoral Castle" till Kapstaden hertigparet af Connaught jämte prinsessan Patricia, entusiastiskt hälsade af alla de medborgare i Sydafrikas förenta stater, som denna dag befunno sig i hufvudstaden. Flaggor, blomsterguirlander och triumfbågar voro öfver-

Efter fotografier.

KAPSTADEN FESTLIGT SKRUDAD FÖR ATT HÄLSA DE ENGELSKA FURSTLIGA GÄSTERNAS ANKOMST.

Utsikt: Kon. A. B. Bengt Östergren Skåm. O. G.

allt resta för att hälsa de kunglige.

Den 4 nov. öppnades högtidligen den Sydafrikanska unionens första parlament i närvaro af hertigparet samt prinsessan Patricia, vår kronprinsessas föräldrar och syster.

*

Från en svensk som lefver i Wausa, en liten stad i Nebraska, — bebodd af nästan uteslutande svenskar — ha vi haft nöjet mottaga vidstående fotografi. Hvarje höst anordnas i Wausa liksom närliggande småstäder karnevaler; för att i år få något riktigt svenskt på sin karneval beslöto Wausa-borna att söka tillverka sig daldräkter, hvaruti de lyckades förträffligt, liksom i att utföra svenska nationaldanser.

Efter fotografier.

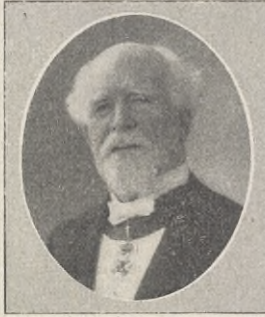
SVENSKARNE I NEBRASKA: Wausa-bor i daldräkter.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

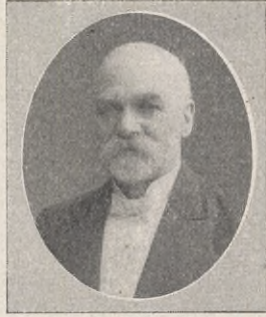
* Data å nästa sida.

E. F. ZETTERSTRÖM.
Verkst. Direktör. — Norberg.
90 år 24 Dec.*

P. E. LITHANDER.
Grosshandlande — Göteborg.
75 år 11 Dec.*

L. J. JANSSON,
Hemmansegare. — Djursåtra,
Skaraborgs län. 70 år 2 Dec.*

S. GUMÆLIUS.
Fräken. Verkställ. direktör. —
Stockholm. 70 år 8 Dec.*

C. A. FAHLCRANTZ.
F. d. Lektor. Fil. d.r. — Upsala.
65 år 8 Dec.*

G. J. A. DUNÉR.
F. d. Öfverfärläkare. — Stock-
holm. 70 år 20 Dec.*

G. J. DE GEER.
Friherre. Professor. — Stock-
holm. Afgår såsom rektor för
Stockholms Högskola.*

I. O. BENDIXSON.
Professor. — Stockholm. Vald
till rektor för Stockholms Hög-
skola.*

J. R. AF KLINTEBERG.
Öfverstelöjtnant. — Vexjö.
75 år 4 Dec.*

O. W. BERGSTRÖM.
Kapten. Författare. — Stock-
holm. 60 år 5 Dec.*

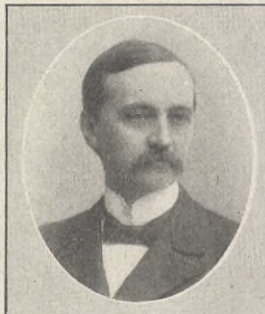
A. DAHLSTRÖM.
Sjökapten. Befälh. å Thuleång.
"Saga". — Göteborg. 60 år 3 Dec.*

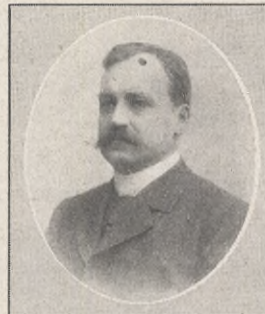
O. W. BERGMAN.
Öfverstelöjtnant. — Stockholm.
50 år 5 Dec.*

K. A. THORSANDER.
Postmästare. — Göteborg.
55 år 5 Dec.*

C. A. LINDHAGEN.
Borgmästare. — Stockholm.
50 år 17 Dec.*

A. H. ROOS.
Häradshövding. — Ornsköldsvik.
50 år 30 Nov.*

G. N. J. LILIEQUIST.
Hofrättsaktuarie. Jur. kand. Fil.
d.r. — Stockholm. 50 år 6 Dec.*

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

* Data här nedan och å sista sid.

I. EKSTAM.
F. d. Förvaltare å Danbyholm.
F. d. Kommunalordförande. —
Linköping. 80 år 14 Dec.

L. ERIKSSON.
Faktor. — Söderhamn.
80 år 27 Nov.*

C. F. STEINHOLTZ.
Possessionat. — Kolarbo, Sund-
born. 70 år 21 Nov.*

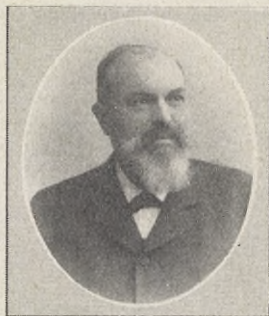
B. FOGELBERG.
Verkst. Direktör f. A.-B. Flora.
— Gefle. 50 år 10 Dec.

S. A. G. SUNDBERG †.
F. d. Konsistorienotarie. — Vexjö.
F. 30. † 3 Dec.*

J. E. ERICSSON †.
Landbrukare. — Ahlberga, Up-
sala län. F. 37. † 26 Nov.*

M. FRÄNKEL †.
Grosshandlande. — Göteborg.
F. 46. † 7 Dec.*

C. V. WESTRING †.
Direktör. — Värnamo.
F. 61. † 30 Nov.*

ERIK FERDINAND ZETTERSTRÖM. Verkställande direktör v. Norbergs Jern. Nya A. B. sedan 55, vid Klackbergs Jernv. 82—07. Led. o. vice ordf. i Norbergs Lasarettstadsdirektion 66—06. På sin tid innehafvt en del andra kommunala uppdrag.

PEHR LITHANDER. Efter anställning 56 hos sidenfabriksfirman K. A. Almgren i Stockholm grosshandlande i Göteborg 70 under firma P. Em. Lithänder & Co, sedan en del år ombildad till aktiebolag. — Under en lång följd af år verksam inom mera betydande allmänna institutioner i Göteborg, såsom led. af styrelsen i Riksbankens kontor därstädes — dess ordförande 94—04, led. af Handelsföreningens fullmäktige, m. m. Under åren 85—94 samt 96—08 led. af Riksd. F. K., vid olika tillfällen led. af Bevillnings- o. Bankoutskottet. Rörande L:s synnerligen betydande riksdagsmannaverksamhet hänvisa vi till årg. IX: 44, däri utörlig biografi återfinnes. Sedan dess, i augusti 08, har L. ytterligare visat sitt intresse för det allmänna genom donationer till Sveriges Allm. Handelsförening, Sv. Minuthandlares Riksförbund ävensom till Vestgöta Nation i Upsala samt till Lidköpings stad.

LARS JOHAN JANSSON. Eger hemmanet Djursåtra der han jemväl är född. Mångårig nämndeman, landstingsman o. kommunalordförande. Led. af Skaraborgs läns sjukvårdsstyrelse samt ordförande i dess folkhögskolestyrelse. Led. af K. Folkundervisningskommittén af 06. Intager inom Riksd. A. K., som han tillhört sedan 93, en framskjutet ställning led. af Lagutskottet 1900—02, af Konstitutionsutskottet 03—10; led. af rösträttsutsk. 07, af prästlönerregl.-utsk. 10 m. fl. samt tidigare statsrevisor. Har under flera år tillhört Landtmanpartiets förtroenderåd.

SOFIA GUMÆLIUS. Startade 77 i liten skala den annonsbyrå som bär hennes namn och som jemmenside med en storartad utveckling till en af Nordens största i sin branche vunnit anseende och förtroende från såväl allmänhet som press. År sedan firmans ombildning till Aktiebolaget S. Gumælius Annonsbyrå dess verkställande direktör liksom för den jemväl af henne etablerade betydande tryckeri-maskin-firman Aktiebolaget Gumælius & Co.

ALFRED FAHLCRANTZ. Stud.-ex. 53, fil. dr. 57. Docent i romersk poesi v. Upsala Univ. 58—74, lektor v. H. allm. lärov. i Upsala i modersm., lat. o. grek. spr. o. fil. 66—03. Latinsk skald o. översättare.

GUSTAF DUNÉR. Stud.-ex. 57, med. dr. 74. Efter tjänstgöring vid sjukhus o. som bataljonsläkare, regementsläkare v. Lifreg. drag.-kår 81 o. v. Svea Trängbat. 85. Överfältläkare o. led. af Medicinalstyrelsen 96—06. Led. af Krigsvet. Akad. 81. Hänvisa t. biografi o. helsedporträtt årg. VII: 14.

GERHARD DE GEER. Stud.-ex. 77, fil. kand. 79, arbetade v. Sv. geol. undersökning o. deltog i geol. expeditioner, blef 97 prof. i geologi v. Stockholms Högskola samt 02 dess rektor hvarifrån han afgår med innevarande års utgång. Hänvisa t. biografi o. helsedporträtt i IV: 12.

IVAR BENDIXSON. F. 61, stud.-ex. 78, prof. Mittag-Lefflers amanuens v. Stockholms Högskola 84—85, fil. lic. 90, docent v. nämnda högskola s. å., och t. f. lärare därstädes 92. Professor i Tekniska Högskolan 1900 v. Stockholms Högskola 05. I dagarna vald till sistnämnda högskolas rektor för nästkommande två år. Tillhör Stockholms stadsfullmäktige sedan 03. Ord. i frimådde klubben.

ROBERT AF KLINTEBERG. U.-löjtn. v. Kronob. reg. 56, v. Smål. gren-

bat. s. å., major v. Vesterbott. reg. 87, öfverstelöjtnant i armén o. afsked fr. reg. 93. Anst. 64 som prem.-löjtnant i danska infantr.-reg., deltog i försvaret af Dybbölställningen o. Als samt i slaget på Als, dervid han tillfångatogs o. var fången under två månader. Tog efter frigifvandet afsked ur danska armén. Erhöll Dannebrogorden 64 o. Dansk Fälttogsmedalj 77. Styr.-led. i Östergötl. E. Banks Aid.-kontor i Eksjö 79—87, var under flera år stadsfullmäktig i samma stad, styr.-ledamot i Sparbanken, Brandchef, samt styr.-ledamot i Lessebo A. B. Styrelseled. i Kronobergs läns Sparbank.

OTTO BERGSTRÖM. U.-löjtn. v. Upplands reg. 74, e. o. aman. v. Krigsarkivet 79—83, t. f. krigsarkivarie 83—87, kapten i res. 04. Krigshistorisk författare o. genealog. Led. af K. Samf. i. utg. af handskrifter sedan 86 o. af Krigsvetenskapsakad. sedan 98.

WILLIAM BERGMAN. U.-löjtn. v. Upplands reg. 81, v. F. Göta Art.-reg. s. å., art.-stabsoff. 94—08, lärare vid Art.-o. Ing.-högskolan 98—06, sedan sistn. är Högsk. chef. Kap. v. Positionsart.-reg. 03, major därst. 06, öfverstelöjtn. i armén 08. Vistades i början af 90-talet i Frankrike såsom vapenkonstruktör under hvilken tid fullbordades en del uppfinningar såsom jaktstudiare, aut. kulspjut samt franska fältartilleriets nuvarande bakladdningsmekanism. Var 1900 led. i en artillerikommission samt deltog 03 i Positionsart. uppsättning. Författare t. en i alla skandinaviska länder använd lärobok i artilleriteknik. Led. af Krigsvetenskaps-Akad. 1900. Led. af krigsundervisningskommissionen 04. Styr.-led. i Fören. i Stockholms fasta försv. Kommunalfullmäktig i Salsjöbadens köping sedan 08.

CARL LINDHAGEN. Stud.-ex. 78, jur. kand. 83, e. o. not. i S. Hofr. s. å., sekret. i styr. i Stockholms Högskola 85—94, v. häradshöfding 86, adj. led. i S. Hofr. 88, fiskal 90, assessor 91, t. f. rev.-sekret. 99, omb.-man v. Vet. Akad. 98—04, af Stockholms stadsfullm. vald led. i styr. samt inspektör i Stockholms Högskola sedan 01, borgmästare i Stockholm sedan 03. Jur. rådgivare v. verkst. af Alfr. Nobels testamente 97—99; led. af olika kommittéer. Sedan 03 led. af Stockholms stadsfullmäktige samt sedan 97 led. af Riksd. A. K., Led. af Lagutskottet 01—04.

AXEL ROOS. Stud.-ex. 80, hofr.-ex. 84, v. häradshöfding 87, e. fiskal i S. Hofr. 90, assessor 95, t. f. revisionssekret. 97, häradshöfding i Själevads o. Arnäs domsaga sedan 1900. Innehaf sedan 07 olika kommittéuppdrag, f. n. ordförande i Läringskommittén samt sakkunnig beträff. ifrågasatt värdstegningskatt.

GUSTAF LILIEQUIST. Stud.-ex. 78, fil. dr. 86, jur. kand. 88. E. o. not. i S. Hofr. sistn. år. V. häradshöfd. 91, aman. i S. Hofr. 92, aktuarie derst. sedan 97.

LARS ERIKSSON. Har under 55 år varit i Marma Sägverks A.-B:s tjänst. På sin tid led. af Söderhamns Stadsfullmäktige, Fattigv.-styrelse o. Arbetarinstitutets styrelse. Verksam inom G. T. O.

FREDRIK STEINHOLTZ. Eger egendomen Kolarbo, Kopparb. Län. Led. af kommunalnämnden sedan 74, ordförande derstädes o. i kommunalstämman i öfver 30 år, ordf. i socknens Brandskommitté m. m.

GUSTAF SUNDBERG †. Efter afslagda examina, prestvigd 54 samt utöfvade under en följd af år presterlig tjänst samt blef 69 ord. konsistorienotarie i Vexjö o. qvarstad såsom sådan t. 03. Vid sidan om denna tjänstgöring egnade sig S. med utomordentligt nit åt allmänna o. kommunala värf. Var sålunda ordförande inom stadsfullmäktige o. drätselkammare

H. 8. De STOCKHOLMSFOTOGRAF

TILL NOBELPRISUTDELNINGEN: Karolinska mediko-kirurgiska Institutets diplom och medalj till Nobelpristagaren prof. Kossel.

Kliché: Kem. A.-B. Denge Styrvarpares Ström.-Gbg.

CHEFSOMBYTET Å GRAND HOTEL I STOCKHOLM.

Sedan nu öfverenskommelse synes ha träffats mellan Nya Grand Hôtels styrelse och hotellvaltningen angående det förras förvärfvande af Grand Hôtel Royals fastighet, äro hindren undanröjda för direktör *Nils Trulssons*, hittillsvarande chef för Kaiserhof i Berlin, öfvertagande af posten som verkställande direktör i bolaget. Fru *Wilhelmina Skogh*, Grand Hôtels och Grand Hôtel Royals hittillsvarande energiska direktis, har som bekant nyligen på ansökan entledigats från chefsposten.

(TILLHÖR VECKANS PORTRÄTTGALLERI.)

samt i ett flertal styrelser: Jernvägsbolag, Bankbolag, Kanalbolag m. m. äfvensom vice ordförande i landstinget. Under ett flertal år led. af Riksd. A. K. Vi hänvisa för utförligare data till nr 3 af innevar. argång.

ERIK ERICSSON †. Efter landbruksstudier öfvertog E. den gamla släktgården Ahlberga i Vendels socken, var i många år nämndeman, kommunalstämmans ordförande, häradsdomare samt landstingsman. Led. af Riksd. A. K. 82-87 o. 1900-08. Led. af tillf. utskott o. af Bevillningsutskottet 85-87 samt suppl. i Konstitutionsutskottet 03.

MORITZ FRÄNKEL †. Vi hänvisa för utförligare data till arg. X:21, och erinra om den utomordentligt betydande insats F. gjort till frömma för det svenska landbruket. Sålunda organiserade han försäljningen af artificiella gödningsämnen på solid och för landbruket fördelaktig grund, var en fruktig och verksam befrämjare af Svenska Mosskulturföreningens arbete, intresserade sig äfven ekonomiskt, för Växthbotiska Anstalten i Luleå, för Egna hems- o. Småbruksrörelsen m. m. Ett alldeles enastående mecenatskap utövade F. genom bekostandet af det storslagna standardverket "Svenskt Jordbruk vid 1900-talets början. Statistiskt kartverk utarbetadt af Wilh. Flach, H. Juhlin-Danniel och Gustaf Sundbärg". Blef 06 hedersledamot af K. Landbruks Akademiens samt tilldelades 09 den ytterligt sällsynta utmärkelsen af Akademiens stora skådepenning i guld.

VICTOR WESTRING †. Innehafvare af firman Victor Westring i Veramo. Styrelseledamot o. jourhavande direktör i Sydsv. Kredit A.-B. komm.-kontor esträdes. Under en del år branchchef samt 90-10 led. af kommunalnämnden.

VECKANS DAGAR

4 dec. Öppnas i Turin den första internat. utställningen för kvinnlig konst.

5 dec. Svenska seglareförbundets årsmöte, "seglarnes riksdag", äger rum i Stockholm.

— Inträffar en svarare järnvägsolycka vid Willesden Green (förstad väster om London). En person dödas, trettio skadas.

6 dec. Aflämnas försvarskommitténs betänkande till k. m:t. — Har Svenska musiksällskapet i Berlin sin första stora konsert, som blir en fullständig succés.

— Meddelas från Spanien att regeringen öfverlägger om energiska åtgärder mot emigrationen, genom anordnande af väldiga offentliga arbeten. Hitills ha i år 200,000 personer utvandrat.

— Komma underrättelser att i ryska Centralasien ett 20-tal godtag öfverraskats af ett fruktanvärdt oväder och infrusit eller begravts i sanden. På stepperna ha öfver 100 människor och tusentals boskapsdjur frusit ihjäl.

7 dec. Tyska rikets högsta domstol i Leipzig fäller dom i målet mellan Turkiets regering och tyska riksbanken rörande exsultanen *Abdul Hamids* i nämnda bank deponerade miljoner, hvilka enligt domen skola utlämnas. — Meddelas ryktesvis att i ryska ministerrådet fattats definitivt beslut om *Viborgs läns* skiljande från Finland och införlifvande som ett guvernement med det egentliga Ryssland. — I *Novoje Tscherkass* börjar en jätteproucess mot 500 armenier, anklagade för sammansvärjning i Kaukasus i afsikt att lösrjeka området mellan Svarta och Kaspiska hafven från Ryssland.

9 dec. Allier Sveriges äldsta invånare, Anna Brita Svensson, Halmstad, 104 år gammal.

— Från *Lissabon* telegraferas att skilsmässan mellan kyrkan och staten kommer att genomföras under loppet af denna månad.

— *Legagneux* uppnår med ett monoplan en höjd af 3,200 m. och slår därmed världsrekordet i höjdflygning.

10 dec. Är tionde Nobeldagen. Pristagarna i medicin, fysik och kemi äro närvarande vid prisutdelningen a Musikaliska Akademien i Stockholm. — Offentliggöres regeringens nu omarbetade lagförslag i arbetsaftalslagstiftningsfrågan.

— Norska stortingets Nobelkommitté tilldelar Internat. permanenta fredshyrån i Bern årets fredspris. — Meddelas att *Dalit Lama* kommer att i januari resa till Indien och Europa.

11 dec. Billäggas den s. k. *Bomhuskonflikten*.

— Nytt flottmyteri i Brasilien.

INNEHÅLL

Johannes Elblad †. — Minnesgåfvor till Göteborg och Stockholm från engelska kommunalmän. — "Bratesgården." — Tva minnesstoder. — Unikt schackpris. — Märkliga fornyfynd. — Till Karolinska Institutets jubelfest. — Helsingfors nya studenthus. — Hertigen af Chartres †. — Vara beskickningar i utlandet. — "Idyllen i Ethenheim" af Hjalmar Bergman. — Tvenne af årets Nobelpristagare i Stockholm. — Svenska deltagare i striderna om Paris 1870. — Hertigparet af Connaught i Kapstaden. — Svenskar i Nebraska. — Veckans portättgalleri. — Veckans dagar. — Chefsombytet vid Grand Hôtel i Stockholm.